

ПАТОНЯ

Адрэс рэдакцыі і канторы:
Вуліца Адама Міцкевіча, 13-а.
Тэлефон № 23.

Рэдакцыя адчынена што дзень
ад 1—2 гадз.
Кантора адчынена што дзень
ад 8—3 гадз.

ГРАМАДЗКАЯ ПАЛІТЫЧНАЯ І ЛІТЭРАТУРНАЯ ЧАСОПІСЬ.

ВЫХОДЗІЦЬ ЧАСОВА РАЗ У ТЫДЗЕНЬ.

Падпіска наштур:
на 10 № № ўпярод — 10 зал.
" 5 " " — 5 "
Кошт асобнага № — 1 .

Рукапісы
не прынятыя да друку назад не
вертаюцца; прынятыя аплатава-
юцца па погляду Рэдакцыі.

Абвесткі ўсялякага разьмеру прыймаюцца коштам за радок маленькага друку 2 залаты на опoшныя староніцы незалежна ад зьместу.

№ 3.

Коўна, Чацьверг, 12 жніўня 1920 году.

Год I-шы.

Коўна, 11 жніўня.

Руска-польская вайна зьяўляецца вельмі цікавай ня толькі тым, што Польшча не абраховала ў дастолькавай мерэ сілы праціўніка, але яшчэ й тым, аб чым палякі сусім ня мысьлілі, гэта значэ тым, што гэтая вайна вызаве прабуджэньне рускага нацыяналізму, які быў ўжо зацішан інтэрнацыянальным бальшэвізмам. Нават і тады, калі ўсе народы быўшай царскай Расеі загаварылі аб сваёй нацыянальнай незалежнасьці, аб Вялікарусіі не гаварылася ані слова, а гаварылася толькі аб інтэрнацыянальным бальшавізьме, які меў на мэці рэшаць ўсе нацыянальныя спрэчкі і быць дзеля іх найлепшым лекарствам.

Вось, аб'яўленьне Расеі вайны Польшчай і вызвала тоя, што ўсе парціі і усе рускія, як даўнейшыя гэнэралы і афіцэры быўшай царскай арміі, а таксама чыноўнікі, купцы і г. д. аб'ядналіся не пад клікам „інтэрнацыянальнага бальшэвізму“, а пад клікам нацыянальна-рускім і далі адпор Польшчы, якая ўжо у сваёй імперыялістычнай палітыцы пачынала гразіць ня толькі Літве, Беларусі і Украіне, але і самой Расеі, якой угражала астацка на доўгія часы пад уплывам польскай шляхоцкай магутнасьці.

З прычыны гэтага нацыянальнага аб'яднаньня, зьблекнуў сусім інтэрнацыянальны бальшэвізм і таму трэба сабе ўясніць раз на заўсёды, што пабядзіцелем у руска-польскай вайне зьяўляецца не „адноўлены дух“ бальшэвіцкай Расеі—які меў гromам праляцец пабядзіцелем па ўсяму сьвету як „новы дух часу“, а толькі нацыянальны дух Расеі, які вырваўся з-пад бальшэвіцкага замка, і які другі раз бальшэвікам ня ўдасца хыба запёрці ўзноў пад замок. З момэнту прабуджэньня нацыянальнай Расеі, пачынаецца момэнт аслабленьня інтэрнацыянальнага бальшэвізму і трэба чэкаць, што, ў хуткім часе, ніколі быццам не зьмяняемыя Ленін і Троцкі калі яны не застасуюцца да новых патрэб будучь заменены іншымі людзьмі праудзівага новага духу часу. Да і ў самым бальшэвізьме мы бачым ў апошнім часе ўжо вялікі зварот ў права: перэстаў ён быць бальшэвізмам разрушчальным, а робіцца быццам будаўнічым і з кожнай хвілія прыстасовываецца да жыцця з капіталістычнымі гаспадарствамі і калі бальшэвіцкія правяшчыя кругі зойдуць з гэтай будаўнічай дарогі, то яныбудуць зьмешчаны самой жыццёнай — бо кожная „гістарычная перамена“ зьмяняе і „гістарычных людзей“, кожная хвіля мае сваіх „Наполеонаў“. Прайграла Польшча вайну з бальшэвікамі, але і бальшэвікі прайгралі вайну ня толькі з Польшчай, але і наагул. Выйграла тутакж толькі нацыянальная Расея.

Дэкларацыя Старшыні міністроу Д-ра ГРЫНЮСЯ, (Працяг)

Дзеля дасягненьня гэтай мэты, Урад намерэваецца ўзмацаваць знашэньня Літвы з вялікімі дэержавамі Еўропы, асабліва з Вялікай Брытаніей, якая дасюль выказала нашаму маладому гаспадарству многа прыхільнасьці. Апроч таго, адным з найважнейшых заданьняў нашай закардонавай палітыкі будзе апрадзеленьне і ўнармаваньне адносін памеж нашымі найбліжэйшымі суседзьмі. Што датычыць падстаў, на якіх гэтыя адносіны маглі-б быць нармаваны, то Урад уважае, што палітыка агрэсыўна-імперыялістычная не знайшла-б адгалоўку ў нашым народзе і Урад будзе ўшкіць гэтай палітыкі.

Цэнючы карысьць добрых адносін з суседзьмі, Урад будзе старацца кераваць засадай аб'ектыўнага права і йскаць шляху паразуменьня. Але адначасна Урад пільна будзе сьцерагчы, дзе канчаюцца кампрамісы і пачынаецца непрыкасноўнае права нашага народу. Гэтае права Урад будзе гарача бараніць ведаючы, што за ім стаіць ўвесь народ.

Урад спадзяецца, што суседзі ацэнюць і зразумеюць гэтую нашу гатоўнасьць да справядлівасьці і згоды.

Пачатыя яшчэ тымчасовым Урадам мірныя перагаворы з Расеяй, Урад будзе старацца даваць да заключэньня адпаведнага міру.

З нашымі суседзьмі з паўночы і з заходу ўжо само гэаграфічнае палажэньне змушае да супольнасьці, асабліва ў распачатку гаспадаркі. Урад спадзяецца, што ня будзе трудным завязаць адносіны добрага суседзтва. З Малай Літвой будучь ўзмацовывацца ўжо пачатыя адносіны.

З БЕЛАРУСАМІ, З ЯКІМІ НАРОД ЛІТОЎСЬКІ ЗЛУЧАЕ УСПАМІНЫ СУПОЛЬНАЙ ПРОЙШЛАСЬЦІ І СУПОЛЬНАЙ НЯДОЛІ, УРАД БУДЗЕ СТАРАЦЦА УСГАНАВІЦЬ АДНОСІНЫ ПРЫЯЦЕЛЬСКІЯ І СУСЕДЗКІЯ.

Нават і з палякамі Урад заўсёды гатоў згаварывацца, калі яны запрапануюць адпаведную падставу да тых згавораў. Народ літоўскі гатоў усё забыцца і жыць з палякамі, як з добрымі суседзьмі, калі яны зьвернуць нам тоя, што нам праўна належэ; шкада толькі, што дасюль не відаць, каб палякі да гэтага былі склонны. Яны трымаюць ўцяж забраную пры дапамозе аружнай сілы значную частку нашай тэрыторыі з сталіцай Вільняй. Праследуюць яны і даюць нашых грамадзян, вывозяць багацьця нашага краю, не трымаюцца дэмаркацыйнай лініі, нападаюць на нашы мястэчкі і вёскі. Урад Літоўскі закладае проці такога чыну палякоў найбярдзей станоўчы пратэст і абвешчае, што пакуль палякі ня зьвернуць непраўна зграбленай тэрыторыі, з імі ня можа быць добрых суседзкіх адносін, ня можа быць таксама і праудзівага міру.

Гаспадарчая адбудова краю і павялічэньне яго прадукцыі будзе адным з найважнейшых заданьняў Ураду, бо паўстаньня на ногі пад узглядам эканамічным ёсць падставай нашай палітычнай незалежнасьці. У часе сусьветнае вайны, багацьця нашага краю і яго гаспадарка вельмі пацярпелі. Многа жывога і мёртвага інвэнтару вывезена. Гандэль і грашовая гаспадарка здэзарганізаваны. У гэтым абхваце эканамічнай адбудовы і у распачатку гандлю Урад будзе ўважаць, каб крэдыты дэержаўныя і прыватныя былі зужываны, водлуг можнасьці, ў найлепшы і найкарыстнейшы спосаб. У край будучь упускацца патрэбныя рэчы і будзе ўзбаранен увоз роскашы. З краю будучь вывазіцца тая тавары, бэз якіх можна абхадзіцца. (Працягбудзе).

З а к о н

аб надзеле ваенных зямлей.

1. Вайсковыя беззямельныя і малазямельныя грамадзяне Літвы, якія самаахвотна, ці па прызыву Літоўскага Ураду паступілі ў Літоўскую армію абараняць незалежнасьць Літвы, за час сваёй ваеннай службы ня былі пад судом і сумленна праслужылі да канца вайны і дэмабілізацыі, маюць перавагу ў атрыманьні зямлі ад Дэержавы перад іншымі грамадзянамі.

Увага: Сумленна служыўшыя ў войску і выбуўшыя з рады войска як пакалечаныя, чы па слабасьці здароўя, могуць атрымаць зямлю сёлета.

2) Показаныя ў 1 ст. гэтага закону правы ваенных у выпадку іх сьмерці на полі бітвы, чы ў другім мейсцы пры выпаўненьні сваіх службовых абавязкаў, пераходзяць, як спадчына іх дзяцём, а калі іх няма, то бацькам.

3) Малазямельным лічыцца той, хто сам, чы яго бацькі маюць на правах уласнікаў ня больш, чым шэсьць-дзесяць дзесяцін зямлі, прыгоднай для абработкі, ў залежнасьці ад гатунку і палажэньня, аб чым судзіць Міністэрства Земляробства і Дэержаўнай Маентнасьці.

4) Для гэтай мэты зямля бярецца:

а) з знайходзючыхся ў распараджэньні Дэержавы ўсякага роду зямель;

б) з прымусова ўзятых зямель ад прыватных уласнікаў, маючых ад 500 да 800 дзесяцін да 15⁰/₁₀₀ і ад маючых больш чым 800 дзесяцін да 30⁰/₁₀₀.

5. Дзеля прымусовага аддзяленьня зямлі састаўляецца ў кожным павеце камісія, ў лік якой ухадзяць: Міравы Судзьдзя, Член паветовага самоупраўленьня і Упоўнамоцаны Міністэрства Земляробства і Дэержаўнай Маентнасьці пад праводніцтвам Міраваго Судзьдзі.

6. Якім парадкам Урад разьлічыцца з уласнікамі, ў якіх прымусова аддзелена зямля і на якіх умовах надзеленыя зямлі па гэтаму закону ваенныя людзі стануцца ўласнікамі, аб гэтым пастановіць Устаноўчы Соём.

7. Зямля, адходзячая для патрэб ваенных людзей, аддзяляецца ўсякі раз па пастанове Галоўнай камісіі аб надзеле ваенных зямлей, якая складаецца з Міністраў: Земляробства і Дэержаўнай Маентнасьці, Унутраных Спраў, Дэержаўнай Абароны і Справядлівасьці пад правадніцтвам гэтага апошняга. Пастановы Галоўнай камісіі-аканчацельныя.

8. Кожнаму ваеннаму зямля даецца на правах ўласнасьці і пры гэтым у адным мейсцы і павінна складацца з:

а) 8-12 дзес. . . 1 разраду па гатунку

б) 12-16 " . . . 2 " " "

с) 16-20 " . . . 3 " " "

9. Кожнаму такому пачынаючамуся гаспадарству з сярэстваў Дэержавы даецца, як часовае запамога, да 100 шт. стаячага лесу, ад 6-8 вяршк. таўшчыні і на абсямяненьня да 30 пуд. насеньня азімага і 50 пуд. яравога.

10. Надзеленая зямля ня можа быць перададана другому, чы якім небудзь другім чынам перауступлена бяз згоды Ураду. У такіх выпадках Урад можа надзялёную зямлю адабраць, заплаціўшы выдаткі па пастройцы будынкаў і на палепшаньне зямлі.

11. Здаваць у арэнду дазваляецца за згодай Ураду толькі ў гэтакіх выпадках:

а) у выпадку сьмерці галавы сямі, чы яго доўгай хваробы, калі яго дзеці малалетнія.
б) у выпадку прызыву галавы сямі на ваенную службу, чы ў выпадку прызначэння яго выбарным шляхам да выпадку прызначэння яго грамадзянскіх абавязкаў, дзеля чаго ён сам зямлю ўрабляць ня можа.
с) у выпадку, калі галава сямі павінен адлучыцца па пільным справам ад гаспадарства на больш ці менш доўгі час.

А. Сьметона, Прэзыдэнт Гаспадарства,
М. Сьлензівіч, Старшыня Міністраў,
Т. Петкевіч, Заведуючы справамі Габінэту Міністраў.

Коўна, 20 чэрвеня 1919 году.

Беларускае войска.

Асвабджаючы беларускую тэрыторыю ад ворагаў акупацыі, беларускае войска ўсыяж пасуваецца наперад. Неапісемы энтузіязм абхоплівае мясцовыя насельніцтва пры відзе сваіх родных збаўцаў ад чужацкае акупацыі. Шарэг мясцовасцяў, як: Гімзы, Бяляны, Крывасельцы, (на заходнім беразе возера Снуды), Юраны, Плесьы, Ванягішкі і многа другіх мясцоў ўжо асвабджаны. Беларускае войска займае фронт 42 вярсты ўдоўжкі, баронючы як маскоўскі, так і латышскі фронт. Жыхары асвабджаных мясцовасцяў просяць пераслаць падзяку Міністру Беларускіх Спраў за дбаньне аб іх лёсе (напрыклад жыхары в. Дубна, Н.-Алекс. пав., дзякуюць за збаўленьне іх ад нямінулага грабежства) і просяць беларускай літаратуры.

У занятых вайсковымі беларусамі мясцовасцях ўся ўлада, як вайсковая, так і цывільная, належыць ім-жа.

Вайсковыя беларусы стаяць на перадавой пазыцыі ўжо чацьвёрты месяц і ў хуткім часе, будучы камандзіраваны ў беларускі Браслаў.

Міністры Літвы:

Старшыня Габінэту д-р Казімір Грынюс — сын сярэдня заможнага селяніна. Д-р Грынюс радзіўся ў 1867 г. ў вёсцы Селема-Руда, цяпер гміны Тарноўскай, Марыямпольскага павету. Скончыўшы ў 1887 г. гімназію ў Марыямполі, паступіў на мэдыцынскі аддзел Маскоўскага Унівэрсытэту, які скончыў ў 1893 г. Па сканчэньню Унівэрсытэту, жыў ў Марыямполі, як вольнапрактыкуючы лекар і ад таго часу жыў ў быўшай Сувальскай губ., як лекар і дзеяч грамадзянскі з некалькімі прымусовымі перарывамі.

Распаўсюджаў ён у сваім часе „Aušra“, быў адным з ініцыятароў „Vagras“ і „Ukininkas“ быў супрацоўнікам, а пасля і рэдактарам гэтых выданняў. Па звароце друку, арганізуе ў Вільні „Lietuvos Ukininkas“ і „Lietuvos Žinios“. Па выгнаньні з Сувальскай губ., жыў ў Вільні і прыняў на сябе рэдагаваньне гэтых выданняў. Пры іх арганізуе цэлы сыяг дадаткаў „Žemė“, „Sveikata“, „Mokykla“, „Aušrinė“, „Jaunimas“, „Vilniaus Kalendorius“, выдае шмат кніжэк. Працуе ў „Літоўскім хаўрусе навуковым“, у Марыямпольскім хаўрусе „Sviesa“, Марыямпольскім хаўрусе земляробаў, у хаўрусе „Žagė“, не апускаючы і ўспамянёных віленскіх выдавецтваў, як член „суполкі Ф. Барткевіча і К.“ Грынюс дапамагае ў арганізацыі „Хаўрусу Селянскага“. Па абвяшчэньні вайны, выехаў на паўночны Каўказ, дзе працаваў, глаўным чынам над арганізацыяй і кіраўніцтвам вялікага шпіталю на 2.300 ложкаў, утрыманага праз земскі хаўрус у Гарызнавоцку каля Грознага. Абыс водаў ў Гарызнавоцку і шпіталю выдаў д-р Грынюс у расейскай мове. У 1918-1919 г. жыў ў Кіславоцку і быў загадчыкам шпіталю дзеля сухотнікоў. Тут у 1918 г., калі большэвікі напалі на Кіславоцк, 4 некаіх жаўнеры, ў часе грабежы, забілі яго жонку і 16 гадовую дачку. У канцы 1919 г. з Каўказу праз Канстантынопаль, Марсыею, Парыж і Бэрлін вярнуўся ў Літву і ўзноў замешкаў ў Марыямполі. Адтуль, як кандыдат спіску „Хаўруса Селянскага“, быў выбран ў Устаноўчы Сойм.

Ваенна-палітычны абгляд

За тыдзень.

Мірныя перагаворы паміж Савецкай Расеяй і Фінляндзіяй 28 ліпеня г.г. пачаліся зноў у Юрьеву, але мусіць, не найдоўга, дзеля таго што пасля ангельскай прапозыцыі Савецкаму Ураду пачаць у Лёндане мірныя перагаворы з Польшчай, Фінляндзіяй, Латвіяй, і Літвой, Юрьевскія перагаворы, муся, прэкрацяцца самі сабой.

У Эстонскай Рэспубліцы міністэрскі крызыс

прымае зацяжны характэр. Вызван у Рэвэль прафэсар Піп, прэдаўнік Эстоніі у Лёндане, якому маюць даручыць стварэньне Габінэту. У зносінах Эстоніі з Савецкай Расеяй наблідаецца непамернае і масовое развіццё кантрабанды, ня гледзячы на існуючае палажэньне, па якому кантрабанда караецца сьмяротнай казнёю.

На Латвійска-большэвіцкім фронце спатычкі паміж чырвонымі і латышамі за пройдзены час налілі характэр мейсцовых баёў у мэтах разьведкі.

На Літоўска-большэвіцкім фронце перагаворы паміж Савецкай Расеяй і Літвой па пытаньні аб эвакуацыі чырвонай арміяй тэрыторыі, прызнанай за Літоўскай Рэспублікай на мірнай умове, йдуць удачна і бліжучца ў канец. Сьвенцяны і Вільня ў хуткім часе будуць перэданы Савецкай Расеяй Літве. Мірная ўмова паміж Літвой і Савецкай Расеяй, падпісаная ў Маскве 12 ліпеня г.г., ратыфікавана Устаноўчым Соймам Літвы 6-го жніўня.

Польшча зьвярнулася да Савецкай Расеі з просьбай аб пераміры. Пачкі на тым самым мейсцы, дзе каля двух гадоў таму ўзад савецкі мірны дэлегат Шнейр прэдаў з белым флягам перад ген. Гофманам — цяпер спаткаліся польскія і савецкія парламэнцёры. Польская дэлегацыя 1 жніўня ў Баранавічах прэдаўвала упоўнаважаным Савецкаму Ураду мандаты польскага камандаваньня толькі для вядзеньня перагавораў аб пераміры. Савецкая дэлегацыя заявіла, што згодна пачатковай польскай прапозыцыі патрэбны мандаты польскага ўраду дзеля падпісаньня ня толькі варункаў пераміры, але і аснаўных варункаў міру. Польская дэлегацыя на гэта заявіла, што змушана вярнуцца ў Варшаву і прэдаўціць пытаньня на разгляд свайго ўраду. 2 жніўня польская дэлегацыя выехала ў Варшаву, а між тым наступленьне большэвікоў на Польшчу прадоўжаецца ў 3-х напрамках: крайняя правая група, складаючаяся глаўным чынам з конных частак, апэрыруе на поўначы ў мяжах Літвы, прасуваючыся ў бок Усходніх Прусы, а Варшаву ўгражае армія, цяпер заняўшая Аўгустоў і Граева і наступаючая ўдоўж ліній Варшаўскай жыл. дарогі і армія, наступаючая канцэнтрычна ад Брэст-Літоўска. У гэты час ліньня фронту праходзе праз: Граева, Ломжу, Мазавецк, Шаперова, Цыхановец, на рацэ Буг, рацэ Стрыж у Тарнопольскім і Гортнаўскім раёнах.

На паўднёва-заходнім фронце румынскіх войскаў, баронючых заходні бераг Днястру і Бэсарэбіі, ваеннае, становішчэ бяз перамен. Палітычна надта важным фактам зьяўляецца дазваленьня Румынскага ўраду на пропуск праз Румынскую тэрыторыю ў Крым да ген. Врангеля арміі Брэдова, быўшай да гэтага часу інтэрнаванай ў Польшчы.

На паўднёвым фронце на Украіне хаўрус Польшчы з Петлюраю можна лічыць фактычна ліквідаваным, бо украінская нацыянальная армія, існуючая яшчэ на поўдні, апэрыруе незалежна ад польскага камандаваньня і яму не падўладна, а сам Петлюра афіцыйна заявіў польскаму ўраду, што ён складае з сябе званьня „Начальніка Украінскай Дзяржавы“. На тэрыторыі Украіны знаходзяцца ў гэты час 3 групы украінскіх часцеў, зьбірогіх баеваспасьобнасьць і вядучыя аружжыя барацьбу з большэвікамі — гэта Сечавыя стрэльцы, так званая Армія Паўленкі і Адэская група галічан. Усе гэтыя часткі з самага пачатку польскага наступленьня аднасіліся ваража да Петлюраўскай авантуры, адмаўляючыся зьліцца з польскай арміяй. Пасля польскага разгрому большэвікамі, усе другіе украінскія часткі адарваліся ад польскай арміі і стварылі „самасьцільны“ антыбольшэвіцкі фронт. Часткі паўкоўніка Паўленкі цяпер апэрыруюць меж Адэсай і Жмэрыйкай, творучы ўсёгды ўгрозу большэвікам. Сечавыя стрэльцы гуртуюцца ў раёне Жытоміру і Белай Цэрквы. Ня гледзячы на тоя, што меж украінскімі часткамі і арміяй Врангеля німа пакуль што сувязі і ня могуць дзеля таго мець мейсцэ каардынаваньня дзейства — украінцы аднакжэ усілююцца даць дапамогу ген. Врангелю у тых частках фронту, дзе іх раздзяляе невялікая адлегласьць. З свайго боку ген. Врангель аддаў приказ камандзірам асобных частак лічыць украінцаў, як дружэскую ваенную сілу. У Крыму, на фронце народнай арміі ген. Врангеля, Махно самаахвотна ўлёг паўднёва рускаму камандаваньню, апроч таго з згубай большэвікамі Таганрогу, Растова, Екатэрынадару і Новадэскай — пры дапамозе унутраных паўстаньняў — творыцца вялікі фронт, займаючы левым флангам Екатэрынаслаўскую губэрнію, дзе апэрыруюць паўстанчыя атрады Махно, а правы канчаецца на Кубані. Згода ген. Врангеля з Махно і ўтварэньне апоры дзеля сваёй арміі на „паўстанчэскай“, зьяўляюцца тым новым фактам у барацьбе з большэвікамі, які адкрывае новыя перспектывы, бо гэтакім чынам ня толькі павялічваецца фронт, але галоўна забяспечываецца крэсьцьянскі тыл.

Ваенна-палітычнае палажэньне ў Закаўказьі паяжалела тым, што Савецкі Урад прэдаўіў Арменіі ультыматум з вымаганьнем пропуску большэвіцкіх войскаў праз Армянскую тэрыторыю

дзеля таго што Армянскі Урад адмовіўся выпуніць гэта вымаганьне, другая чырвоная армія атрымала приказ сілком заняць гэту тэрыторыю, ўвышла ў правінцыю Карабах і прадоўжае наступаць на Занзгур і заняла ўжо вобласьць Херусы. Яўнай мэтай гэтага ваеннага манёўру зьяўляецца злучэньне з арміяй турэцкіх нацыяналістаў Мустафы Кемаля-Пашы. Такая злучэньне прэдаўляе сабой пэўную ўгрозу ангельскім інтэрэсам у Закаўказьі і Малай Азіі.

На Дальнім Усходзе, ў палітычных адносінах, трэба зьвярнуць увагу, на прэкрашчэньне з боку японцаў перагавораў з Верхняудзінскім Урадам і адклад эвакуацыі Забайкальля. Пастанова гэта з боку японцаў была прынята ў сувязі з дамаганьням Верхняудзінскага ўраду на прызнаньня яго, як ўраду ўсёй Усходняй Сібіры, на што Японія не згадзілася.

Х. Ш.

ТЭЛЕГРАМЫ:

КОЎНА, 3. 8. (Эльта). Спраўджана, што рускія вывозяць з Вільні у бок Менску мэбэль і другую мяентнасьць.

КОЎНА, 6. 8. (Эльта). Аддзел Сацыяльнага абязпечэньня Міністэрства Унутраных Спраў саабшчае, што ў апошнім часе Урад Латвіі выселяе вельмі многа падданых Літвы, на глядзючы на тоя, што ў Літве выселеньне чужаземцаў прыстаноўлена.

КОЎНА, 6. 8. (Эльта). Па сёньняшнім весткам Бэрлінскіх газэт, рускім удалося праламаць ліньню польскага фронту між Астраленкай і Астрабургам і гэтым змусіць палякоў пасунуцца да ліньні Віслы. Польскі Урад і хаўрусныя прэдаўнікі пакінулі Варшаву і бягуць у Кракаў. У Варшаве паніка. Было жаданьне абвясціць Савецкую Рэспубліку. Кожную гадзіну чэкаецца паяўленьне рускай кавалерыі каля сьцен Варшавы. Польскі Урад згаджаецца паслаць сваю мірную дэлегацыю ў Менск толькі ў тым выпадку, калі рускія гварантуюць тэлефонную і тэлеграфную сувязь паміж мірнай дэлегацыяй і польскім урадам. У склад польскай мірнай дэлегацыі увайдучь прэдаўнікі ад ўраду, Сойму і войску.

КОЎНА, 6. 8. (Эльта) 6 жніўня пачнецца ў Рызе канфэрэнцыя гаспадарстваў Балтыцкага пабярэжжа, у якой учасьцюць Літва, Латвія, Эстонія, Фінляндзія і Польшча. Украіна далучыцца з дарадчым галасам. Старшыня Літоўскай дэлегацыі д-р Шаўліс і члены: прэдаўнік Літвы ў Рызе д-р Заўніс і сэкратар Устаноўчага Сойму Наткевіч. Канфэрэнцыя будзе разважаць пытаньня, датычныя учасьцючых гаспадаратваў, як то: валюты, транзыту, навігацыі, жалезнадарожных, мытных пошліны, пошт і тэлеграфу. У праграму ўходзіць яшчэ і хаўруснае пытаньне ўсіх гаспадарстваў Прыбалтыцкага пабярэжжа. Канфэрэнцыя мае мэтай спыніць ўсе недаразуменьня паміж учасьцючымі гаспадарствамі. Гукаюць, што Беларусы і украінцы маняцца ўнясьці на канфэрэнцыю пытаньне аб незалежнасьці іх краёў. Але няведама, чы згодзюцца учасьнікі канфэрэнцыі разглядаць гэта пытаньне, бо Украіна састаіць і цяпер у фэдэрацыі з Расеяй і такім чынам гэта зьяўляецца ўжо ўнутраным пытаньнем Расеі. І літоўска-польскае пытаньне не прыналежэ Рызкай канфэрэнцыі, як таго вымагалі-б палякі.

ПАРЫЖ, 3. 8. (Эльта). „Таймс“ даносіць з Варшавы, што пасольствы ангельскае, амэрыканскае і францускае парадзілі грамадзянам сваіх краёў як найхутчэй кінуць Варшаву. Гэта зрабіла вялікае ўражэньне на жыхароў Варшавы.

БЭРЛІН, 4. 8. (Эльта). Як даносяць, ген. Пільсудзкі аддаў галоўнае вайскавае камандаваньне французам.

РЫГА, 4. 8. (Эльта). Іоффэ закамунікаваў Літоўскай Дэлегацыі у Рызе зьмест атрыманай в Масквы тэлеграмы, у якой цэнтральнае ваеннае камандаваньне выдае приказ фронту, каб на занятай тэрыторыі Літвы палепшыць адносіны. Далей Іоффэ камунікае, што удзяліў адпаведных указаньняў Маскве, бо уважае патрэбнай найхутчэйшаму перадачу Вільні літвінам, якім толькі спосабы і будзе магчыма ўнікнуць непаразуменьняў з Літоўскім Урадам. Наша дэлегацыя стаіць на тым, што дэмаркацыйная ліньня можа быць прасунута да ліньні жылезнай дарогі Маладзечна-Ліда.

МАСКВА, 6. 8. (Эльта). Па весткам Маскаўскага радзіо ад 5 жніўня большэвікі занялі 4 жніўня м. Ломжу і Мазавецк, станцыю Сепінтава і шарэг пунктаў к захаду. Пасля усільных баёў, большэвіцкія часткі занялі Цеханово і падаішлі к рацэ Буг. У напрамку Седлецку большэвікам удалося зламаць цвёрдае упорства палякоў. У раёне Тарнопалю і Чарткова большэвікі адціскаюць палякоў у напрамку да ракі Стрыпы.